

blz 24-25

De Verrassende Tuinier

Inzending Studio Fish & Pot

Tuin + landschap 8 / 14 april 2023

Tuin+Landschap

8 14 april 2023

tuinenlandschap.nl

Zutphen zet in op klimaattuinen ■ Bos aanleggen gaat niet vanzelf ■ Krachtige accuueegmachine

Tuin voor bestuivers

pagina
20

Inzending Studio Fish & Pot

De Verrassende Tuinier

In deze inzending staat het weerbarstig mediterrane klimaat centraal. Bij binnentreden oogt de tuin groen en monotoon. Verder lopend verandert alles in een dynamisch landschap dat is gevormd door wind en vuur. De vier ontwerpers verwijzen hiermee naar het inspirerende en herstellende vermogen van de natuur in dit klimaat.

TEKST en FOTO'S Emiel van den Berg

Gelegenheidsviertal Studio Fish & Pot bestaat uit de Zuid-Afrikaanse Amber Myers, Katy Rennie en Josephine Dalberg (vanwege visumproblemen ontbrekend) en de Nederlander Yvo Suijs. Als klasgenoten behaalden ze hun master in landschapsarchitectuur aan de University of Cape Town. Inmiddels werkt Myers in Nederland voor Bodeker Partner Landscape Architects, Rennie in Zuid-Afrika voor Antoinette Raymond Landscape Architects, Dalberg in Portugal voor InSite International en Suijs in Amsterdam voor Baljon Landschapsarchitecten.

Twee jaar geleden ontwierpen de eerste drie een tuin bij het Radicepura Garden Festival op Sicilië, Suijs sloot zich als enthousiasteling aan. Nu ze alle vier een vaste baan hebben, leek het ze interessant om nog eens voor een ander festival in te schrijven, onder de naam Studio Fish & Pot. „Behalve dat we het als een uitdaging zien, houden we er misschien nog een opdracht aan over”, vertelt Suijs. De Franse studente Laura Boursel

‘Vuur is iets wat het landschap nodig heeft’

In het ‘verbrande’ gedeelte ligt een laag fijne biochar. „Het versterkt de illusie van een bosbrand.” Swiss Biochar sponsorde dit carbon-neutrale materiaal. De groene zijde van de tuin wordt ondersteund door de zandkleurige tegels van de boulevard.

QuickHedge sponsorde de kant-en-klaar hagen die ruim voor aanvang van het festival op de kwekerij in Nederland in vorm werden gesnoeid en aan de kopse kant zwart geblakerd. Het bedrijf verzorgde ook het transport richting Monaco.

hielp de gehele week mee met opbouwen.

Het Festival des Jardins de la Côte d’Azur kwam bij de ontwerpers voorbij tijdens het zoeken naar festivals op internet. De keuze voor Zuid-Frankrijk had twee belangrijke redenen. Als eerste het mediterrane klimaat, Zuid-Afrika kent immers een regio met hetzelfde klimaat. Tweede reden was het aansprekende thema Verrassend perspectief dat volgens het viertal vanuit verschillende invalshoeken is te benaderen. „Je kunt denken aan een optische illusie, maar ook aan de perceptie van mensen bij een bepaald vraagstuk. Beide invalshoeken hebben we in de tuin verwerkt.” Zo ziet de bezoeker bij het binnentreden van de tuin als eerste drie strak geknipte groene haagblokken. Verder lopend verandert het geheel in een dynamisch landschap, gevormd en gesnoeid door wind en vuur, vandaar ook de titel: De Verrassende Tuinier. „De haagblokken bewegen als door de wind gestuwde vlammen het landschap in, ze krijgen een golvend uiterlijk waarbij een geblakerd spoor achterblijft. Alles veroorzaakt door de combinatie wind en vuur.” Suijs noemt beide natuurkrachten zeker niet per definitie eng en verwoestend, daar komt de perceptie om de hoek de hoek kijken. Wind, zoals de bekende misralwind hier, kan de beplanting juist prachtig vormen. Vuur is iets wat het landschap nodig heeft, het kan de schoonheid verrijken door nieuw leven te creëren. „Noem het de circle of life.” In samen-

spel kunnen de twee krachten volgens hem ver(r)assende sporen en patronen in het landschap achterlaten.

Met bosbranden heeft het viertal overigens ervaring. In Zuid-Afrika spelen ze een belangrijke rol; flora en fauna kunnen niet zonder. Bosbranden daar zijn intens, gevaarlijk en desastreus, maar ook noodzakelijk. „Zonder raakt het landschap verouderd en gaat het alsnog dood. Daarom creëren ze in Zuid-Afrika vaak gecontroleerde bosbranden.” Gelijktijdig is er een verwijzing naar de droogte aan de Côte d’Azur waar bosbranden steeds vaker voor problemen zorgen.

Online overleggen

Het uitwerken van de ontwerp tekening gebeurde vanwege de afstanden online. Al snel was er een verdeling van een helft die pragmatisch dacht en een helft die meer inhoudelijk was ingesteld. „We vulden elkaar perfect aan.” Nadat het ontwerp afgelopen september werd uitgekozen, volgde de gedetailleerde uitwerking. Bij de latere uiteenzetting aan de organisatie koos het viertal om ook dit online te doen. „Op diezelfde manier maakten we kennis met het ons toegewezen perceel in centrum Monaco. Iemand van de organisatie heeft ons, rondlopend met een telefoon, alle details

ervan laten zien.” Toen bleek dat de locatie op het dak van een appartementencomplex – gelijktijdig boulevard – lag, volgden diverse vragen bijvoorbeeld over de draagkracht.

Ook over de aanlevering van materialen richting de tuin rezen er vragen. „Bijvoorbeeld de haagelementen, die wegen nogal wat, en de wegen in Monaco zijn druk en smal. Lastig voor vrachtauto’s. Tot het laatste moment was onduidelijk hoe we die terplekke moesten krijgen.” De hagen werden uiteindelijk in een nabijgelegen dorp gelost en met kleiner vervoer naar de tuin gereden. Ook de vraag of het beschikbare budget van €16.000 toereikend zou zijn, was tot op het laatst onduidelijk. Bij het afwerken van de tuin bleek dit net niet toereikend te zijn.

Omdat pas later bleek dat het een locatie op een dak betrof, is besloten om de hagen in hun kartonnen dozen te laten staan, ook de vele grassen bleven in hun potten. Een latwerk omsluit het geheel. Bij die grassen viel de keuze op *Stipa tenuissima*, geleverd door een kweker in de omgeving, omdat ze eind maart al toonbaar moesten zijn. Gedurende het festival en de tijd erna – Monaco heeft besloten de tuin op een andere locatie tot in oktober te laten staan – zorgt de festivalorganisatie dat alles in goede conditie blijft. <

De 200 m² grote tuin ligt niet ver van het casinogebouw aan de haven. „Voor veel menselijk toegankelijk.” Na de festivalperiode is hij nog – op een andere locatie – tot in oktober te bewonderen. „Eind mei is hier de Grand Prix en eind september de Monaco Yacht Show, veel belangstelling dus. Dat hielp zeker om sponsors te vinden.”

Laura Boursel, Katy Rennie, Yvo Suijs en Amber Myers